

	ΜΑΘΗΜΑ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
		ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Σε όλο το έργο η αρχή της αντίθεσης εφαρμόζεται από τον συγγραφέα ώστε να ενισχύσει τη δομή του έργου είτε ως αντίθεση μεταξύ χαρακτήρων ,καταστάσεων ,λεγομένων .Σε αυτή τη δεύτερη ενότητα η αντίθεση εκδηλώνεται κυρίως μεταξύ των δυο συντρόφων ,αφού ό αφηγητής παρουσιάζεται ως ο τολμηρός με πρωτοβουλία που προτείνει τις ριζοσπαστικές λύσεις ,ενώ ο σύντροφος ως ο επιφυλακτικός συντηρητικός γεμάτος φοβίες άνθρωπος που σύρεται στην τελική λύση από τον πρωταγωνιστή. Οι διαφορές γίνονται κατανοητές ιδιαίτερα στον διάλογο όπου λαμβάνεται η τελική απόφαση όπου ο αφηγητής προτείνει ως εν δυνάμει λύσεις την παράδοση στου Τούρκου ή ακόμα και το φόνο του πλησιέστερου μυλωνά για να εξασφαλίσουν τα προς το ζην ,ενώ για τον σύντροφο κύριο μέλημα είναι η σωτηρία της ψυχής και η αποφυγή μιας νέας αιχμαλωσίας .Μάλιστα ο τελευταίος στα συγκεκριμένα θέματα εμφανίζεται ανυποχώρητος και ενδίδει μόνο μπροστά στην πρωτότυπη ιδέα του Κοζάκογλου.

2. Η αφήγηση την οποία πρωτοάκουσε ο Δούκας από τον Κοζάκογλου σε ένα καφενείο διατηρεί ακόμα εμφανή τα σημάδια της τόσο στη γλώσσα όσο και στο περιεχόμενο. Η γλώσσα είναι απλή με αρκετούς ιδιωματικούς τύπους που διαφοροποιούνται από οποιαδήποτε εξωραϊσμένη γραπτή λογοτεχνική γλώσσα. Τέτοιοι τύποι είναι *αλυχτούσαν ,τραβήχτηκα ,συκομπαξέδες ,υφάδι*. Επιπλέον ο κοφτός και μεστός διάλογος όπως στη στιχομυθία όπου λαμβάνεται η τελική απόφαση «Σύντροφε του λέγω...να πιαστούμε .» Τρίτο βασικό στοιχείο είναι η χρήση δραματικού ενεστώτα (μου λέει ,του λέγω) στοιχείο που δίνει έντονα τον χαρακτήρα της αναπαράστασης.

3.α. Στο απόσπασμα δηλώνεται η νοσταλγία των δύο συντρόφων για τις ειρηνικές μέρες της ζωής στο χωριό τους. Η ένταση της ανάμνησης τους προκαλεί την έντονη επιθυμία να διαγραφούν όσα είχαν παρεμβληθεί μεταξύ εκείνων των ημερών και της τωρινής τους κατάστασης. Η ανθρώπινη αυτή στιγμή τονίζει για ακόμη μία φορά τον αντιπολεμικό χαρακτήρα του πεζογραφήματος όταν οι δυο ήρωες αντί να νιώσουν οποιαδήποτε διάθεση αντεκδίκησης βυθίζονται στην ανάμνηση της προπολεμικής ζωής ,όπου προφανώς συμβίωναν με τους μετέπειτα αντιπάλους τους. Η συγκινησιακή φόρτιση (κλάψαμε) απέχει από τα οποιαδήποτε ηρωικά πρότυπα που προάγουν το φιλοπόλεμο πνεύμα και τονίζει τον αντι-ηρωϊκό χαρακτήρα .

β. Η καταγραφή των περιστατικών ειδικά για τη δεύτερη ενότητα που εδώ τίθεται υπό εξέταση είναι γίνεται με αφηγηματικές τεχνικές που κατά κύριο λόγο επιταχύνουν την εξέλιξη της πλοκής. Έτσι η επιτάχυνση «τέσσερις μήνες ζήσαμε εδώ μέσα» προσθέτει διάρκεια στην εξέλιξη της ιστορίας χωρίς να κατατρίβεται σε ασήμαντες λεπτομέρειες που θα κούραζαν τον ακροατή-αναγνώστη της ιστορίας . Αντιστοίχως με την αναφορά σε δέκα μέρες που πέρασαν γεμάτες φόβο ο αφηγητής τονίζει το κύριο στοιχείο που εξηγεί τη φορτισμένη στιχομυθία που θα ακολουθήσει για την εξεύρεση λύσης από το αδιέξοδο .Ο διάλογος αυτός επιταχύνει με παραστατικό τρόπο την εξέλιξη της υπόθεσης.

Επιπλέον μεγάλο μέρος της έκτασης της αφήγησης καταλαμβάνουν περιστατικά όπως αυτό της επίσκεψης των δυο ηρώων στο γενέθλιο τόπο τους .Αν και ο πραγματικός χρόνος αφορά μια νύχτα κατά την οποία περιπλανώνται στο χωριό ,εν τούτοις αυτή η οργανική σχέση περιγραφής –αφήγησης συνιστά μια επιβράδυνση συγκρινόμενη με άλλα γεγονότα .

4.Όσον αφορά τη δραματικότητα σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η πρωτοπρόσωπη αφήγηση από έναν αφηγητή πρωταγωνιστή (ομοδιηγητικός αφηγητής) .Χωρίς καθαρά περιγραφικά μέρη ,με συχνές επιταχύνσεις της αφήγησης επιτυγχάνεται έντονη δραματικότητα και έξοχη πλοκή. Η αλυσιδωτή κειμενική δράση και η ισορροπία των αφηγηματικών μερών με τα αντίστοιχα διαλογικά

είναι επίσης μερικά από τα χαρακτηριστικά που προκαλούν στον αναγνώστη περιέργεια ,αγωνία και εν τέλει το λυτρωτικό αίσθημα της κάθαρσης.

Η αμεσότητα και η παραστατικότητα επίσης διαπιστώνεται επίσης από την πρωτοπρόσωπη αφήγηση ,τη γλώσσα ,τον διάλογο ,η δραματικότητα και οι ζωντανές και παραστατικές εικόνες.

5.Στο αδίδακτο παράλληλο κείμενο οι ήρωες βιώνουν ένα μεγάλο φάσμα έντονων συναισθημάτων .Η θλίψη ,το παράπονο ,η αγανάκτηση για την κατάσταση που δημιούργησε ο πόλεμος ,για την απώλεια των περιουσιών τους ,αλλά και το φόβο για την πιθανότητα σύλληψής τους από τους Τούρκους (Αν μας δει...σκυλιά) συνθέτουν τον ταραγμένο ψυχισμό των δυο φυγάδων. Ο τρόπος που αποδίδεται αυτός ο ψυχισμός είναι γλαφυρός ,λυρικός με μεταφορές (αβγατίζανε την αγρίλα, ζυμωμένο με την ακαρδιά) με εικόνες οπτικές και ηχητικές (οι πόρτες τρίζανε, οι σκύλοι αλυχτούσανε λυπητερά)με ιδιαίτερη απόδοση της εσωτερικής δράσης των πρωταγωνιστών της σκηνής (δεν κάναμε ζάφτι την καρδιά μας, εδώ δεν είναι τα καζάντια μας ,οι μνήμες μας ,τα όνειρά μας ; Πως έγινε και δεν είναι πια τίποτε δικό μας).

Από την άλλη πλευρά στο απόσπασμα του Δούκα είναι πιο έντονο το θέμα της νοσταλγίας(ήταν όπως τότες ...να ησυχάσουμε) και όχι τόσο του φόβου (με το φόβο μου συντροφιά) ,ενώ αποδίδονται πολύ απλούστερα τα συναισθήματα. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του λιτού ύφους του Δούκα αποφεύγονται τα ποιητικά λυρικά στοιχεία, ενώ παρατίθενται τα στοιχεία που συνθέτουν το σκηνικό της φρίκης (όλα ρημαγμένα, οι πόρτες σπασμένες με τσεκούρια).Η απογοήτευση έρχεται να επισφραγίσει την ψυχική κατάσταση (εμείς λογαριάζαμε ..συκομπαξέδες) και αμέσως μετά τα συναισθήματα τίθεται με έμφαση το πρόβλημα της επιβίωσης. Με αυτή την προτίμηση στη δράση και όχι τόσο στην λεπτομερή απόδοση συναισθημάτων ,παρόλο που στην «Ιστορία ενός αιχμαλώτου» υπάρχουν αλλά συμπιέζονται από τη θέση του πρωταγωνιστή, τονίζεται η διαφορά στο ύφος μεταξύ των δυο αποσπασμάτων .Άρα τα συναισθήματα είναι παρόμοια αφού οι πρωταγωνιστές βιώνουν παρόμοια κατάσταση ,αλλά οι χρωματισμοί ,η ένταση στη απόδοση αυτών των συναισθημάτων διαφέρουν ,αφού στο απόσπασμα της Δ. Σωτηρίου είναι έντονος ο λυρισμός ,αλλά στο αντίστοιχο του Δούκα κυριαρχεί η λιτότητα.

